## Pmat - wspólna praca domowa z dnia 24.10.2023

Gracjan Barski, album: 448189

November 5, 2023

## Zadanie 80:

Funkcja f nie jest iniekcją (dlaczego?).

Kontrprzykład: Weźmy takie argumenty funkcji:

$$f(\{1,2\},\{2\}) = \{1\} = f(\{1,2,3\},\{2,3\})$$

Funkcja f jest surjekcja:

Aby otrzymać dowolny zbiór  $A \in \mathcal{P}(\mathbb{N})$ , weźmy jako argument funkcji parę uporządkowaną  $\langle A, \varnothing \rangle$ . Wtedy mamy:

$$f(A,\varnothing) = A$$

Teraz **obraz zbioru**  $\mathcal{P}(Pr) \times \mathcal{P}_{\infty}(\mathbb{N})$ ; oznaczę ten zbiór par jako B. Pokażę, że  $f(B) = \mathcal{P}(Pr)$ :

Biorąc za pierwszy argument funkcji dowolny zbiór  $C \in \mathcal{P}(Pr)$ , a za drugi argument weźmy NParz<sup>1</sup>, po zastosowaniu przekształcenia f otrzymamy zbiór C (żaden element C nie jest elementem zbioru NParz, bo C zawiera tylko elementy parzyste).

Teraz pokazać, że nie można dostać nic innego niż podzbiory zbioru liczb parzystych.

Istotnie, z definicji różnicy zbiorów, wartością funkcji f, może być tylko zbiór, którego elementy są w pierwszym z argumentów tej funkcji. Pierwszym argumentem jest podzbiór liczb parzystych, więc drugim argumentem może być dowolny nieskończony podzbiór  $\mathbb N$  i nie zmieni to faktu że wartością funkcji będzie zbiór który zawiera tylko elementy parzyste, a taki zbiór oczywiście należy do  $\mathcal P(Pr)$ .

Teraz **przeciwobraz zbioru**  $\{\emptyset\}$ . Po pierwsze,  $\{\emptyset\} \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{N})$  (bo  $\emptyset \in \mathcal{P}(\mathbf{N})$ ), więc można rozpatrywać jego przeciwobraz Jeśli wynikiem różnicy zbiorów C-D ma być zbiór pusty, to wtedy  $C \subseteq D$ . I to jest jedyny warunek; z tego:

$$f^{-1}(\{\varnothing\}) = \{\langle C, D \rangle \in \mathcal{P}(\mathbb{N}) \times \mathcal{P}(\mathbb{N}) \mid C \subseteq D\}$$

## Zadanie 52:

Zdefiniujmy formalnie zbiór  $\mathcal{K}$ :

$$\mathcal{K} = \{ A \in \mathcal{P}(T) \mid \forall_{s \in S} \exists_{a \in A} \ a \in T_s \}$$

Zakładamy niepustość  $\mathcal{K}$ .

Weźmy dowolną rodzinę zbiorów  $\{A_t\}_{t\in T}$ . Aby udowodnić równość:

$$\bigcup_{s \in S} \bigcap_{t \in T} A_t = \bigcap_{Y \in \mathcal{K}} \bigcup_{t \in Y} A_t$$

Udowodnię inkluzję w obie strony; oznaczę lewą stronę równania jako L, a prawą jako P.

 $(\subseteq)$  Weźmy dowolny x taki że  $x \in L$ . Z definicji, to oznacza że:

$$\exists_{s \in S} \forall_{t \in T_s} \ x \in A_t$$

Czyli pisząc słowami, istnieje taki zbiór  $T_s \in \{T_s\}_{s \in S}$ , że dla każdego  $t \in T_s$ , mamy  $x \in A_t$ . Wskażmy ten zbiór  $T_s$  i nazwijmy go  $T_{s_0}$ .

 $<sup>^1\</sup>mathrm{NParz}$ oznacza tu zbiór liczb naturalnych nieparzystych

Nasz cel w tym momencie to pokazać, że  $x \in P$ , czyli:

$$\forall_{Y \in \mathcal{K}} \exists_{t \in Y} \ x \in A_t$$

Czyli pisząc słowami, dla każdego zbioru  $Y \in \mathcal{K}$  istnieje taki element  $t \in Y$ , że  $x \in A_t$ 

Teraz weźmy dowolny  $Y \in \mathcal{K}$ . Z definicji zbioru  $\mathcal{K}$ , istnieje taki element y, że  $y \in T_{s_0}$ . Dalej, definicja  $\mathcal{K}$  mówi też, że jest tam dowolny zbiór Y, który zawiera element wspólny z każdym z  $T_s$ . Biorąc różne zbiory Y, będziemy mogli otrzymywać różne y, które należą do  $T_{s_0}$  (wtedy oczywiście  $x \in A_y$ ). Więc można wskazać konkretne zbiory Y, które wyczerpują wszystkie elementy z  $T_{s_0}$ .

A teraz formalnie, można wziąć taki podzbiór  $X \subseteq \mathcal{K}$ , że:

$$\forall_{t \in T_{s_0}} \exists_{Y \in X} \ t \in Y$$

A więc z każdego  $Y \in X$  wskazujemy dany element t ze zbioru  $T_{s_0}$ ; co najważniejsze mamy gwarancję, że taki element istnieje, oraz że wszystkie elementy  $t \in T_{s_0}$  zostaną wskazane. Wtedy z założenia  $(x \in L)$ , dla każdego takiego elementu  $y \in Y$  mamy  $x \in A_y$ 

Co ze zbiorami które należą do  $\mathcal{K}-X$ ? One nie są problemem, one również zawierają przynajmniej po jednym elemencie z  $T_{s_0}$ , więc będziemy wskazywać właśnie te elementy, które już zostały wskazane wcześniej. Pokazaliśmy właśnie, że jeśli  $x \in L$ , to możemy z każdego  $Y \in \mathcal{K}$  wskazywać takie  $t \in Y$ , że  $t \in T_{s_0}$ , co dowodzi, że  $x \in P$ .

 $(\supseteq)$  Skorzystamy z prawa kontrapozycji:  $(p \longrightarrow q) \iff (\neg q \longrightarrow \neg p)$ .

Chcemy udowodnić, że  $x \in P \Longrightarrow x \in L$ . Jest to równoważne z  $x \notin L \Longrightarrow x \notin P$ .

Weźmy dowolny x taki że  $x \notin L$ . Z definicji to oznacza, że:

$$\neg \exists_{s \in S} \forall_{t \in T_s} \ x \in A_t$$
$$\forall_{s \in S} \exists_{t \in T_s} \ x \notin A_t$$

Nasz cel w tym momencie to pokazać, że  $x \notin P$ , czyli:

$$\neg \forall_{Y \in \mathcal{K}} \exists_{t \in Y} \ x \in A_t$$
$$\exists_{Y \in \mathcal{K}} \forall_{t \in Y} \ x \notin A_t$$

Z założenia, każdy  $T_s$  ma takie t, że  $x \notin A_t$ , nazwijmy te konkretne t w każdym  $T_s$  jako  $t_{0_s}$ . (Wtedy mamy  $\forall_{s \in S} \ x \notin A_{t_{0_s}}$ )

Z definicji  $\mathcal{K}$  istnieje takie  $Y_0 \in \mathcal{K}$ , że:

$$Y_0 = \{t_{0_s} \mid s \in S\}$$

Ponieważ każdy  $T_s$  ma konkretny element  $t_{0_s}$ , więc taki zbiór  $Y_0$  spełnia definicję  $\mathcal{K}$ .

Z tego:

$$\forall_{t \in Y_0} \ x \notin A_t$$

Z powyższego zdania i z faktu, że  $Y_0 \in \mathcal{K}$ :

$$\exists_{Y \in \mathcal{K}} \forall_{t \in Y} \ x \notin A_t$$

## Zadanie 134:

a)  $\Phi$  jest iniekcją  $\iff \phi$  jest surjekcją.

Udowodnię implikacje w obie strony

 $(\Longrightarrow)$   $\Phi$ jest iniekcją, to znaczy, dla dowolnych  $f_1,f_2\in A^C$  mamy:

$$f_1 \neq f_2 \Longrightarrow \Phi(f_1) \neq \Phi(f_2)$$
 (1)

Dla ścisłości, funkcje  $f_1, f_2$  są różne, gdy  $\exists_{x \in C} \quad f_1(x) \neq f_2(x)$ .

Zależność (1) jest prawdziwa dla dowolnych różnych  $f: C \longrightarrow A$ . Warto zauważyć, że istnieją dwie takie

funkcje które są różne, ponieważ A zawiera co najmniej 2 elementy (gdyby zbiór A zawierał jeden, to istniałaby tylko jedna funkcja  $C \longrightarrow A$ , więc nie można by było wziąć dwóch różnych funkcji). Więc w szczególności możemy wybrać taką parę funkcji  $f_l$  i  $f_k$ , że te funkcje są różne tylko dla jednego argumentu. nazwijmy go  $c_0 \in C$ .

Jako że ten argument  $c_0$  jest dowolny (bo funkcje są dowolne), to funkcja  $\phi$  musi przyjmować wartość dowolnego  $c_0$ . Więc musi być surjekcją.

( $\iff$ )  $\phi$  jest surjekcją. Weźmy dwie dowolne funkcje  $f_1, f_2 \in A^C$  takie że  $f_1 \neq f_2$ . Możemy takie wziąć, ponieważ A ma co najmniej 2 elementy. Wtedy  $\exists_{c \in C} \quad f_1(c) \neq f_2(c)$ , nazwijmy tą wartość  $c_0$ .

Jeśli  $\phi$  jest surjekcją z B do C, to w szczególności  $\phi$  przyjmuje wartość  $c_0$  dla pewnego argumentu  $b_0 \in B$ . Teraz, weźmy  $\Phi(f_1)$  i  $\Phi(f_2)$ . Z powyższego wynika:

$$\Phi(f_1)(b_0) \neq \Phi(f_2)(b_0)$$

Więc istotnie  $\Phi$  jest iniekcją.

b)  $\Phi$ jest surjekcją  $\Longleftrightarrow \phi$ jest iniekcją.

Udowodnię implikacje w obie strony:

 $(\Longrightarrow)$  Skorzystamy z prawa kontrapozycji:  $(p\longrightarrow q)\Longleftrightarrow (\neg q\longrightarrow \neg p)$ . Załóżmy, że  $\phi$  nie jest iniekcją, wtedy

$$\exists_{b_1,b_2 \in B} \quad \phi(b_1) = \phi(b_2)$$

A z tego mamy:

$$\forall_{f \in A^C} \ \Phi(f)(b_1) = \Phi(f)(b_2)$$

Więc nie możemy dostać z $\Phi$ funkcji, która elementom  $b_1$  i  $b_2$  przydziela różne wartości, więc nie jest surjekcją.

( $\Leftarrow$ ) Weźmy dowolną funkcję  $\phi: B \longrightarrow C$ , która jest iniekcją. Wtedy każdy element z B jest mapowany unikalnie na C. Weźmy zbiór  $D = \phi(B)$ , który będzie obrazem zbioru B (elementy zbioru D to elementy ze zbioru C; niekoniecznie wszystkie). Jako że  $\phi$  jest iniekcją, to zbiór D jest równoliczny z B.

Teraz biorąc dowolną funkcję  $f \in A^C$ , możemy otrzymać dowolną funkcję  $B \longrightarrow A$ , która traktuje elementy ze zbioru D jako mapowanie zbioru B i przekształca je w zbiór A. Oczywiście, funkcja f, może też przyjąć jako argumenty elementy ze zbioru C-D (o ile C zawiera elementy z poza D). Jednak to nie problem, dlatego że w złożeniu  $f \circ \phi$ , funkcja f nigdy ich nie przyjmie, bo funkcja  $\phi$  nigdy ich nie zwróci (bo są z poza obrazu f(B)).